
Polemika

Doznání rozumného zvířátka

Jaroslav Peregrin —

Filosofický ústav AV ČR, v. v. i., Praha

Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové

peregrin@flu.cas.cz; jaroslav.peregrin@uhk.cz

Domníval jsem se, že to, co *Filosofický časopis* publikuje v rubrice „Polemika“, je polemika. Fejeton Jiřího Michálka, který se v této rubrice objevil,¹ ovšem odhaluje směšnou naivitu mého článku,² aniž se do polemiky s ním pouští. Je to odhalení tak odzbrojující, že jsem pochopil, že mám už jenom dvě možnosti: buďto zapírat (ale pravda nakonec stejně vyjde najevo), nebo se ke všemu pokorně doznat. Volím tu druhou.

Přiznávám tedy, že jsem se tímto textem kolegu Michálka pokusil poslat „umývat kádinky v laboratořích a uklízet kolem rafinovaných fyzikálních zařízení“, a odvést ho tak od jeho mnohem důležitějšího a záslužnějšího proháňení se v „židovsko-nacionalistické smečce husserlů a heideggerů“. Obzvláště mě mrzí, že – jak kolega Michálek doložil – jsem duševně spřízněn se „soudruhy“: mě „soudruzi“ na univerzitě pracovat nenechali, takže nevím, jaká příkoří tam člověk zažíval; v každém případě se stydím, že vyšlo najevo, že jsem nakonec k nerozeznání od nich.

Taky se doznávám k tomu, že jsem si myslel, že jsem zvíře. (Ne úplně „zvířátko“, jak pan kolega důsledně říká, s mým téměř metrákem by ta zdrobnělina nebyla na místě, ale rozumím, že on ji potřebuje, aby mě mohl obsadit do

---

1 Michálek, J., Rozumné zvířátko. *Filosofický časopis*, 68, 2020, č. 1, s. 121–122.

2 Peregrin, J., Co dělá člověka člověkem? „Povaha“ versus „potrava“. *Filosofický časopis*, 67, 2019, č. 5, s. 677–693.

role Kecala, nebo spíše kecala.) Jsem rád, že mi pan kolega vysvětlil, že žádné zvíře nejsem, že jsem „člověk jako člověk“. To je skutečně hluboké a osvobozující poznání. A taky bych se asi měl doznat k tomu, že jsem si myslel, že nejsem jen tak nějaké zvíře, ale zvíře, kterému musejí ostatní zvířata sloužit. (Nic takového, myslím, z mého textu neplyne, ale po odhalení kolegy Michálka si už nejsem jistý, zda si opravdu myslím to, co si myslím.)

Je toho ještě spousta, k čemu bych se měl přiznat. Například k tomu, že chci filosofii vtěsnat do vědy (jak pan kolega odhalil, postačí takovým rádo-by filosofům, jako jsem já, „jen učebnice fyziky a chemie“). Také se doznávám, že se nám – „novým myslitelům“ – nedaří najít „předem připravený program, který řídí všechny vývoj“ (jak kolega Michálek trefně poznamenává, dokonce ani biologové nejsou tak hloupí jako my). A taky se přiznávám, že se mi do filosofování plete pan Čáp. (Já ho tam sice plést se nevidím, ale pan kolega ano.)

Pan kolega Michálek mě zkrátka načapal se staženými filosofickými kalhotami a mně to došlo: Jasně, zvířata přece kalhoty nenosí!